

Brusel 13. května 2022
(OR. en)

9372/22

ENER 187
ENV 464
CLIMA 230
COMPET 360
CONSOM 129

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	19. května 2022
Příjemce:	Generální sekretariát Rady
Č. dok. Komise:	COM(2022) 236 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Krátkodobé intervence na trhu s energií a dlouhodobé zlepšení uspořádání trhu s elektřinou – postup

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2022) 236 final.

Příloha: COM(2022) 236 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 18.5.2022
COM(2022) 236 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**Krátkodobé intervence na trhu s energií a dlouhodobé zlepšení uspořádání trhu s
elektrinou – postup**

1. Úvod

V posledních měsících ceny elektřiny v Evropě rychle vzrostly na úroveň, která je mnohem vyšší než v posledních desetiletích. Tato dynamika je neodmyslitelně spjata s vysokou cenou plynu, která zvyšuje cenu elektřiny vyráběné v plynových elektrárnách, jež jsou často potřebné k uspokojení poptávky. Ceny začaly rychle růst loni v létě, kdy se světová ekonomika oživila v návaznosti na uvolnění omezení souvisejících s onemocněním COVID-19. Následně tuto situaci ještě zhoršila ruská invaze na Ukrajinu.

Energie je nezbytnou komoditou pro domácnosti a průmysl. Tato situace vyžaduje jasnou politickou reakci. Současná krize zároveň ukazuje, jak zásadní význam má naplnění evropských ambicí v oblasti Zelené dohody a snížení závislosti na fosilních palivech, zejména na dovozu plynu. Jakákoli opatření musí mít na zřeteli dlouhodobý cíl klimatické neutrality a zabránit efektům uzamčení (tzv. efekt „lock-in“).

Vysoké ceny plynu a elektřiny mohou mít významné negativní sociální a distribuční účinky a dopady na zaměstnanost. Zranitelné domácnosti a domácnosti s nízkými příjmy jsou při zvýšení cen plynu i elektřiny zasaženy obzvláště silně, což negativně ovlivňuje rozpočty domácností.

Soubor nástrojů, který Komise představila v říjnu 2021, byl navržen tak, aby umožnil koordinovaný přístup k ochraně nejohroženějších skupin a stanovil střednědobá opatření pro dekarbonizovaný a odolný energetický systém.¹

Dne 8. března 2022 byla ve sdělení REPowerEU² nastíněna řada opatření k posílení souboru nástrojů, která mají reagovat na rostoucí ceny energie. Komise se zavázala, že prozkoumá všechna možná mimořádná opatření, aby omezila přelítí účinku cen plynu na ceny elektřiny, a posoudí **možná opatření k optimalizaci uspořádání trhu s elektřinou**.

Ruská invaze na Ukrajinu byla neúprosnou připomínkou důsledků, které může mít strategická závislost Evropy na dovozu fosilních paliv (plynu, ropy a uhlí) ze třetích zemí na energetické trhy Unie a bezpečnost dodávek. Na základě sdělení Komise se vedoucí představitelé EU ve Versailles ve dnech 10. a 11. března dohodli na co nejrychlejším postupném odstranění závislosti Evropy na dovozu energie z Ruska a vyzvali Komisi, aby do konce března předložila plán na zajištění bezpečnosti dodávek a přijatelných cen energie během příští zimní sezóny.

Dne 23. března Komise předložila Evropské radě a ostatním evropským institucím sdělení o krátkodobých mimořádných možnostech řešení vysokých cen energie³. Ve dnech 24. a 25. března 2022 Evropská rada pověřila Komisi, aby urychleně oslovila zúčastněné strany v oblasti energetiky a projednala, zda a jak krátkodobé možnosti nastíněné Komisí přispějí ke snížení ceny plynu a budou řešit přelítí jejího účinku na trhy s elektřinou. Evropská rada dále vyzvala Komisi, aby „*předložila návrhy, které by účinně řešily problém*“.

---

¹COM(2021) 660 final.

²COM(2022) 108 final.

³COM(2022) 138 final

nadměrných cen elektřiny a zároveň zachovaly integritu jednotného trhu a jeho rovné podmínky, zachovaly pobídky pro ekologickou transformaci, udržely bezpečnost dodávek a zabránily nepřiměřeným rozpočtovým nákladům“.

Cílem tohoto sdělení je:

- navrhnout další krátkodobá opatření nad rámec souboru nástrojů, která může EU nebo členské státy přijmout v odvětvích plynu a elektřiny, aby účinně řešily dopady trvale vysokých cen energie na spotřebitele a podniky,
- určit možná opatření pro případ přerušení dodávek ruského plynu,
- stanovit další postup pro optimalizaci fungování evropského trhu s elektřinou tak, aby byl lépe přizpůsoben budoucí volatilitě cen a vyhovoval budoucímu dekarbonizovanému energetickému systému s rostoucím podílem obnovitelných zdrojů na výrobě elektřiny.

2. Očekávání trhu

Ceny plynu a elektřiny zaznamenaly v roce 2021 rekordní hodnoty a po ruské invazi na Ukrajinu v prvních týdnech března 2022 dosáhly historických maxim. Ceny plynu, které se v minulosti držely pod 30 EUR/MWh, se v poslední době pohybovaly kolem 100 EUR/MWh a občas kulminovaly hodnotami přes 200 EUR/MWh.⁴ V důsledku toho se ve stejném období výrazně zvýšily i velkoobchodní ceny elektřiny, a to kvůli plynovým elektrárnám, které často určují cenu na trzích s elektřinou v EU. Například německé ceny elektřiny, které se v minulosti držely pod 75 EUR/MWh, se letos zatím pohybovaly v průměru kolem 180 EUR/MWh a občas dosáhly více než 400 EUR/MWh.

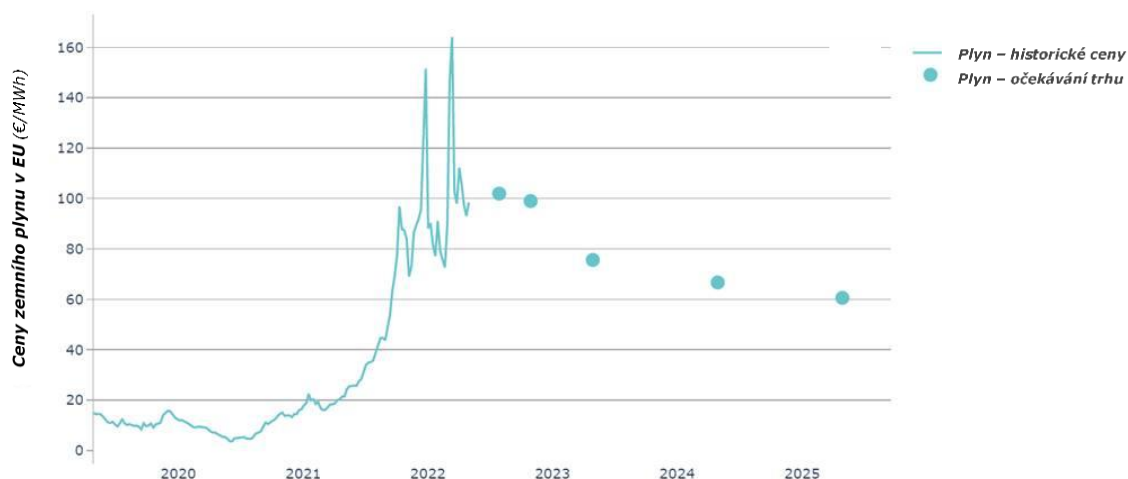
Účastníci trhu očekávají⁵, že ceny energie zůstanou vysoké po zbytek roku 2022 a až do období 2024–2025, i když v menší míře. V současné době se očekává, že ceny plynu se budou až do konce příští zimy pohybovat kolem 100 EUR/MWh a v dohledné budoucnosti zůstanou výrazně nad dlouhodobým průměrem, přičemž očekávání ohledně cen elektřiny se budou vyvíjet odpovídajícím způsobem. Tato prognóza zohledňuje nejistotu na trhu v důsledku současného geopolitického napětí a války na Ukrajině. Další přerušení dodávek ruského plynu do EU v nadcházejících týdnech či měsících může vést k opětovnému zvýšení cen plynu.

V krátkodobém horizontu povede postupné odstraňování závislosti na dovozu zemního plynu z Ruska k úpravám podmínek poptávky a nabídky a k volatilitě cen. Cenová hladina bude i nadále vysoká, přičemž diverzifikace bude vyvíjet tlak na růst. Zároveň by urychlený rozvoj obnovitelných zdrojů energie a významná opatření v oblasti úspor energie / odezvy na straně poptávky, jak jsou představena v plánu REPowerEU, měly pomoci tyto dopady zmírnit a přispět ke snížení cen elektřiny ve střednědobém horizontu.

---

⁴ Tržní cena elektřiny se určuje na základě mezní výrobní jednotky.

⁵ Analýza forwardové křivky virtuálního obchodního uzlu TTF od 29. dubna 2022, zdroj: S&P Global Platts.

Zdroj: ceny TTF na denním trhu a forwardové kontrakty – S&P Global Platts

3. Krátkodobá intervenční opatření

V návaznosti na mandát udělený Evropskou radou na březnovém zasedání⁶ provedla Komise cílený průzkum a shromáždila názory širokého spektra zúčastněných stran v oblasti energetiky na možné krátkodobé intervence.

Komise zejména 26. dubna uspořádala cílenou konzultační schůzku se zúčastněnými stranami za účasti aktérů na trhu, nevládních organizací, provozovatelů sítí, Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) a vnitrostátních regulačních orgánů, skupin odborníků a akademiků (podrobnosti viz příloha). Konzultace zdůraznila, že v klíčových bodech panuje široká shoda.

Zprv byla podpořena koncepce krátkodobých dočasných opatření, aby se předešlo nezamýšleným důsledkům na bezpečnost dodávek, dekarbonizaci a integritu evropského trhu s energií. Zúčastněné strany vyjádřily silnou preferenci co nejširšího využití souboru nástrojů se zvláštním důrazem na opatření přímo zaměřená na spotřebitele v domácnostech a podniky.

Zadruhé, oslovení zúčastněných stran odhalilo obavy z rizika výrazného narušení plynocího z intervencí, které přímo ovlivňují fungování velkoobchodního trhu. Zúčastněné strany v oblasti energetiky se domnívají, že současná tvorba cen zajišťuje efektivní využívání zdrojů, počínaje nejlevnější a nejméně znečišťující výrobou, což je stále důležitější vzhledem k tomu, jak se zdroje vyčerpávají.

Zúčastněné strany se rovněž obávaly, že zásahy do tvorby cen by mohly zvýšit poptávku po plynu v EU, což by ohrozilo přechod na novou energetiku a cíle Zelené dohody pro Evropu

⁶ Na zasedání ve dnech 24. a 25. března 2022 Evropská rada pověřila Komisi, aby urychleně oslovila zúčastněné strany v oblasti energetiky a projednala, zda a jak by tyto varianty krátkodobých intervencí přispěly ke snížení ceny plynu a k řešení situace, kdy se jeho cena promítne i na trhy s elektřinou, a to s přihlédnutím k vnitrostátním podmínkám. Viz závěry Evropské rady: <https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/public-register/public-register-search/results/?DocumentNumber=1%2F22&SubjectMatters=CONCL>

a ohrozilo bezpečnost dodávek v EU. Krátkodobé cenové zásahy by mohly odstranit zájem účastníků trhu zajistit se proti riziku vysokých cen v budoucnosti.

Evropské trhy s energií jsou vysoce integrované. Členské státy spoléhají na tyto dobře fungující a propojené trhy, aby zajistily bezpečnost svých dodávek a snížily celkové náklady systému. Agentura ACER odhadla, že průměrný roční zisk z integrovaného trhu s elektřinou pro evropské spotřebitele činí přibližně 34 miliard EUR ročně⁷. Tyto zisky pro společnost jsou obzvláště důležité v době krize, protože vedou ke značným úsporám pro spotřebitele. Podle agentury ACER více než třetina celkových přínosů dosažených z přeshraničního obchodování s elektřinou v Evropě v roce 2021 odpovídá poslednímu čtvrtletí roku 2021, kdy byly ceny elektřiny nejvyšší.

Zúčastněné strany zdůraznily, že při jakýchkoli intervencích na trzích s energií musí být zachována podstata vnitřního trhu, a to účinné rozdělení zdrojů a bezpečnost dodávek prostřednictvím obchodu a solidarity. Pokud by se tedy zvažovaly zásahy na velkoobchodním trhu související s cenami, a to i přes jejich významné nevýhody, a pomineme-li současný legislativní rámec, zúčastněné strany signalizovaly, že upřednostňují intervence na trzích s plynem před intervencemi na trzích s elektřinou. Při každém zvažování takových intervencí zúčastněné strany zdůraznily, že by bylo důležité pečlivě posoudit jejich možné důsledky pro dodávky plynu do Unie vzhledem ke globální povaze trhu, zejména trhů s LNG, a uvést jasná časová omezení, aby tyto intervence byly koncipovány jako dočasná opatření. Ve své závěrečné zprávě⁸, která byla zveřejněna 29. dubna 2022, se agentura ACER rovněž zabývá různými výjimečnými opatřeními zvažovanými v souvislosti se současnou mimořádnou situací, jakož i možnými strukturálními opatřeními na zajištění spotřebitelů elektřiny před možnými budoucími delšími obdobími vysokých cen energie a varuje před rušivými účinky přímých intervencí na velkoobchodním trhu v souvislosti se současnou krizí.

Odvětví elektřiny a plynu v členských státech se výrazně liší v závislosti na jejich hospodářské situaci, struktuře energetického trhu a nákladů, skladbě výrobních zdrojů a úrovni propojení, jakož i na zeměpisné poloze, která vzhledem k ruské válce na Ukrajině získala další význam. Nejvhodnější strategie reakce na krizi se proto v jednotlivých členských státech výrazně liší a musí zohledňovat rozdílnou vnitrostátní a místní situaci.

Komise vyzývá členské státy, aby pokračovaly v provádění opatření souboru nástrojů, neboť představují první a nejzákladnější linii činnosti a podpory při řešení krize na úrovni spotřebitelů, kteří jsou již krizí nejvíce postiženi. V souladu s opatřeními uvedenými v souboru nástrojů by členské státy, pokud tak již neučinily, mohly poskytnout časově omezená kompenzační opatření a přímou podporu koncovým spotřebitelům trpícím energetickou chudobou, včetně ohrožených skupin. Snížení poptávky po elektřině by mělo také zřetelný účinek na snížení cen. Členské státy by měly motivovat ke snižování poptávky v souladu s opatřeními navrženými v plánu EU „Šetři energií“⁹. Dlouhodobé smlouvy

---

⁷ Závěrečné posouzení uspořádání velkoobchodního trhu s elektřinou v EU provedené agenturou ACER, duben 2022, s. 21.

⁸ ACER (2022). Závěrečné posouzení uspořádání velkoobchodního trhu s elektřinou v EU.

⁹ (doplnit odkaz). Plán EU „Šetři energií“ navrhuje dvousměrný přístup, jehož cílem je dosáhnout krátkodobých úspor energie prostřednictvím změn chování a urychlení a posílení střednědobých až dlouhodobých opatření v oblasti energetické účinnosti.

o nákupu elektřiny mohou rovněž přispět k zajištění stabilních cen pro určité kategorie spotřebitelů.

V návaznosti na opatření souboru nástrojů, která nadále platí, Komise níže navrhuje další krátkodobé intervence na trzích s plynem a elektřinou. Všechna tato dodatečná dočasná opatření mohou být rozšířena na příští topnou sezónu.

a) Intervence na trhu s plynem za účelem řešení příčin krize

Hlavními příčinami současné krize jsou vysoké ceny plynu v důsledku zvýšení poptávky, které nastalo po onemocnění COVID-19, a nejistota vyvolaná ruskou invazí na Ukrajině. Vzhledem k tomu, že plyn hraje i dnes důležitou roli při výrobě elektřiny, pomůže nalezení způsobů, jak čelit vysokým cenám plynu, také řešit dopady na trhy s elektřinou, jakož i jejich sociální dopady a dopady na zaměstnanost. Zvýšení dodávek z EU i ze států mimo ni bude mít v tomto ohledu významný dopad.

Komise a členské státy nedávno vytvořily **energetickou platformu EU**, která pomůže zajistit dodávky energie za spravedlivé ceny a snížit – a nakonec postupně odstranit – závislost EU na ruském plynu. Platforma bude na dobrovolné bázi sdružovat poptávku po plynu v EU, aby přilákala spolehlivé dodávky z globálních trhů a zmírnila cenové dopady. To bude mít také zásadní význam pro zajištění dostatečné úrovně skladování plynu. Současně musí zabránit tomu, aby si členské státy navzájem konkurovaly ohledně stejných dodávek, a to tím, že zajistí, aby třetí země uplatňovaly vůči různým členským státům stejné podmínky.

K řešení dopadu vysokých cen pro spotřebitele mohou členské státy za současných okolností **rozšířit regulaci maloobchodních cen zemního plynu. To je zvláště důležité v případě, že plyn** hraje zvláštní roli při vytápění a jako průmyslová vstupní surovina¹⁰. Objemy, na které by se tyto sazby vztahovaly, by musely být omezeny tak, aby nepřesáhly objem předchozí spotřeby plynu dotčených spotřebitelů.

Mimořádná opatření na podporu likvidity pomáhají ulevit obchodníkům s komoditami a energetickým společnostem, které v současné době čelí výzvám k vysoké dodatkové úhradě u svého derivátového portfolia v důsledku značné volatility trhu. Pokud tyto intervence obsahují státní podporu, musí se uskutečnit při plném respektování příslušných ustanovení. Musí být omezené, přiměřené a transparentní a musí být cílené, aby nedocházelo k nadměrnému narušení trhu. Členské státy mohou pro svá cílená opatření využít dočasný krizový rámec pro státní podporu. A konečně, tato opatření by neměla narušovat režim sankcí uvalených na Rusko.

Evropské burzy s plynem (např. TTF) v poslední době často zaznamenávají v obchodování během dne extrémní volatilitu. K řešení možných rušivých vlivů na tvorbu cen v důsledku možných spekulativních pohybů lze přehodnotit omezení uplatňovaná na tuto krátkodobou volatilitu v jejich vnitřních pravidlech obchodování.

---

¹⁰ Maloobchodní trh s plynem by měl být chápán tak, že zahrnuje i průmyslové odběratele.

b) Příprava na úplné přerušení dodávek ruského plynu

Zatímco předchozí intervence jsou zaměřeny na řešení situace trvale vysokých cen, v případě náhlého rozsáhlého, nebo dokonce úplného přerušení dodávek ruského plynu může být nutný jiný soubor opatření.

Pro řešení velkých výkyvů v oblasti bezpečnosti dodávek má EU k dispozici nástroje, jako jsou vnitrostátní mechanismy solidarity a plány pro mimořádné události vypracované podle nařízení o bezpečnosti dodávek s vnitrostátními i regionálními opatřeními, posílená regionální spolupráce v oblasti bezpečnosti dodávek a pravidelné výměny mezi členskými státy a Komisí v rámci Koordinační skupiny pro otázky plynu. Součástí stávajících pravidel bezpečnosti dodávek jsou rovněž dohody o solidaritě a mechanismus solidarity, které nařízení předpokládá.

Tyto mechanismy solidarity však mají být spuštěny v případě mimořádných událostí v oblasti bezpečnosti dodávek na vnitrostátní úrovni. V případě dalších narušení dodávek plynu, která by postihla více členských států současně, mohou být nutná další opatření. Stávající nástroje by mohly být vhodně doplněny koordinovaným přístupem k identifikaci základních spotřebitelů, kteří ještě nejsou chráněni stávajícím právním rámcem a plány pro mimořádné události. Komise navrhuje stanovit v tomto ohledu společné zásady, aby se připravila na možné rozsáhlejší narušení, kdy nabídka a poptávka na trzích s plynem si již nebudou optimálně odpovídat a některé životně důležité poptávky by mohly zůstat neuspokojeny¹¹. To by mohlo vyžadovat snížení poptávky po plynu i v méně přímo zasažených členských státech, aby byly zajištěny dodávky pro základní funkce nebo odvětví v přímo zasažených členských státech. Bylo by třeba posoudit, do jaké míry by bylo nutné provést legislativní změny, aby byl v tomto ohledu zajištěn harmonizovaný přístup. V této souvislosti Komise vyzývá členské státy, aby urychlily přijetí opatření v oblasti připravenosti na možné přerušení dodávek ruského plynu.

Taková intervence může vyvolat potřebu souběžného stanovení administrativní ceny plynu, například maximální regulované ceny zemního plynu dodávaného evropským spotřebitelům a podnikům (cenový strop EU), která by pokryla období vyhlášeného mimořádného stavu v Unii¹². Tento typ cenového zásahu by byl omezen na dobu trvání mimořádného stavu v celé EU. Jednou z možností by bylo omezit tvorbu cen během tohoto scénáře narušení tím, že by se stanovil cenový strop na evropských burzách s plynem, ale takový cenový strop může být obecně zaveden různými způsoby a může zasahovat na různých úrovních hodnotového řetězce plynu.

Výhodou takového cenového stropu EU v případě scénáře závažného narušení dodávek plynu by bylo omezení škodlivých cenových dopadů narušení dodávek pro spotřebitele, podniky a poskytovatele základních služeb na předem stanovenou úroveň. Bylo by však třeba zajistit, aby zavedení takového cenového stropu nezhoršilo schopnost EU přilákat dodávky plynovodů a LNG od alternativních dodavatelů, což bude v takovém případě zásadní, neboť jakékoli snížení nebo omezení alternativních dodavatelských kanálů v mimořádné situaci by

---

¹¹ COM(2022) 230.

¹² Komise jej vyhláší na žádost nejméně dvou členských států a může být vyhlášen i na žádost jednoho z nich.

vedlo k dalšímu zhoršení situace s nedostatkem plynu. Takový strop by rovněž automaticky omezil možnost snížení poptávky po plynu v důsledku zvýšení cen, což by mělo negativní dopad na rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou. Pokud by byl tento typ intervence kompenzován a pokud by nebyl doprovázen výrazným omezením, mohl by si vyžádat značné finanční prostředky.

c) Intervence na trhu s elektřinou

Zatímco předchozí opatření zasahují do trhu s plynem, který je hlavní příčinou problému vysokých cen, existují i další opatření, která lze uplatnit na velkoobchodním trhu s elektřinou, a to s ohledem na vnitrostátní a místní souvislosti:

- Zaprvé, v souladu se sdělením „Bezpečnost dodávek a dostupné ceny energie: varianty okamžitých opatření a příprava na příští zimu“ se Komise domnívá, že daňová nebo regulační opatření, jejichž cílem je **odstranit inframarginální zisk některých výrobců elektřiny pro základní spotřebu**, který vznikl v důsledku současné krizové situace, mohou být oprávněná. Příjmy mohou pomoci financovat cílená a dočasná opatření na podporu zranitelných domácností, zejména těch, kterým hrozí energetická chudoba, a podniků. Tato opatření by neměla být diskriminační a měla by být navržena v souladu s pokyny uvedenými v příloze 2 sdělení REPowerEU. S ohledem na výhled vývoje cen elektřiny v příštích měsících a potřebu zachovat opatření na úlevu spotřebitelům po delší dobu se však Komise domnívá, že platnost těchto opatření lze prodloužit i po 30. červnu 2022, aby se vztahovala na příští topnou sezónu.
- Zadruhé, kromě opatření již uvedených v příloze 1 sdělení REPowerEU, která zůstávají v platnosti, je přijatelné dočasné rozšíření **regulovaných maloobchodních cen tak, aby se vztahovaly i na malé a střední podniky**. Toto rozšíření by muselo být omezeno, pokud jde o množství, na které se vztahuje, aby nedošlo ke zvýšení spotřeby.
- Zatřetí, některé členské státy zvažují dočasná vnitrostátní opatření na **dotování nákladů na plyn používaný k výrobě elektřiny** (např. zavedení referenční ceny plynu používaného k výrobě elektřiny) s cílem snížit ceny na trhu s elektřinou. Taková opatření by měla být navržena způsobem slučitelným se Smlouvami EU, zejména s ohledem na absenci omezení přeshraničního vývozu, odvětvovými právními předpisy a pravidly státní podpory, a měla by být oznámena Komisi ke schválení. Komise poznamenává, že v závislosti na jejich podobě mohou taková opatření znamenat značné náklady. Tato opatření by měla být přísně časově omezena a přizpůsobena regionům s velmi omezenou kapacitou propojení, vysokým vlivem plynu na stanovování cen a spotřebiteli, kteří jsou na velkoobchodní ceny elektřiny obzvláště citliví. Opatření by rovněž neměla penalizovat účastníky trhu, kteří si elektřinu zajistili pomocí forwardových kontraktů. Členské státy, které se rozhodnou taková opatření zavést, se vyzývají, aby mimo jiné konzultovaly dotčené sousedy a zúčastněné strany a stanovily a sledovaly dodatečnou spotřebu plynu a zvýšené emise CO₂ v důsledku intervence.
- A konečně, zvýšené obchodní toky mezi nabídkovými zónami v důsledku cenových rozdílů mezi těmito zónami v souvislosti s krizí mohou vést ke značnému zvýšení poplatků za přetížení. Tyto tzv. **výnosy z přetížení** musí být přednostně použity na zajištění kapacity sítí. V řádně odůvodněných případech mohou být tyto poplatky výjimečně použity k financování mimořádných opatření zaměřených na spotřebitele,

zejména na zranitelné domácnosti a domácnosti ohrožené energetickou chudobou a na podniky, a to pod kontrolou regulačních orgánů.

Kromě toho, aby se co nejvíce urychlilo využívání odezvy na straně poptávky, Komise naléhavě vyzývá k účinnému a rychlému provedení směrnice o elektřině, zejména ustanovení, která podporují aktivní spotřebitele a odezvu na straně poptávky. Komise již zahájila jednání s členskými státy s cílem společně řešit problémy spojené s tímto procesem provádění.

4. Uspořádání trhu s elektřinou, které obстоjí i v budoucnu

a. Závěry Evropské rady a zpráva agentury ACER

Evropská rada vyzvala Komisi, aby předložila veškeré nezbytné iniciativy týkající se uspořádání trhu s elektřinou s přihlédnutím k závěrečné zprávě agentury ACER¹³, která byla zveřejněna 29. dubna 2022.

Zpráva agentury ACER dochází k závěru, že základy uspořádání evropského trhu s elektřinou přináší evropským spotřebitelům významné výhody, a vyzývá členské státy, aby urychleně zavedly všechny dosud nezavedené regulace a pravidla trhu. Zároveň zpráva uvádí několik způsobů, jak lze současné uspořádání trhu doplnit a zlepšit, aby obstálo v budoucnu a bylo vhodné pro plně dekarbonizovanou skladbu zdrojů elektřiny.

Agentura ACER identifikuje řadu budoucích výzev, zejména potřebu urychlit investice do výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, zajistit nízkouhlíkové dodávky a odezvu na straně poptávky v případě, že není k dispozici variabilní výroba z obnovitelných zdrojů, řešit rostoucí volatilitu cen a zvýšit flexibilitu energetické soustavy.

Jako reakci na tyto výzvy agentura ACER uvádí několik variant. Zaprvé, konkurenční dlouhodobé trhy by pomohly „pojistit“ se proti rizikům. Jejich současná likvidita je však na většině trhů nízká (existuje jen málo nabídek na nákup nebo prodej) a nabízené produkty jsou omezené (na některých trzích až na dva až tři roky dopředu, s výjimkou smluv o nákupu elektřiny z obnovitelných zdrojů). Zadruhé, k zajištění potřebných investic mohou přispět i další nástroje, jako jsou režimy podpory pro obnovitelné zdroje nebo jiné flexibilní zdroje, včetně odezvy na straně poptávky a skladování. Obchodní smlouvy o nákupu elektřiny by mohly být podporovány a jejich uzavření usnadněno tím, že budou otevřeny menším subjektům mimo vertikálně integrované společnosti, že budou umožněny přeshraniční smlouvy a že budou v souladu s pravidly státní podpory navrženy režimy státní podpory, případně finanční záruky¹⁴ na řešení rizika protistrany¹⁵. Tyto nástroje veřejné podpory a komerční nástroje by se mohly kombinovat. Zatřetí, lepší koordinace, včetně přeshraniční koordinace mezi členskými státy, při rozhodování o investicích by podpořila Unii při plnění jejích cílů. Prohloubení integrace trhu (napříč všemi trhy s elektřinou) je jednoznačně nejlepší varianta, jak dále posílit koordinaci na úrovni EU a získat více výhod.

---

¹³ ACER (2022). Závěrečné posouzení uspořádání velkoobchodního trhu s elektřinou v EU.

¹⁴ Sdělení Komise – Pokyny pro státní podporu v oblasti klimatu, životního prostředí a energetiky na rok 2022, C/2022/481.

¹⁵ [Zahrnout odkaz na doporučení pro povolovací řízení].

b. Možné reformy trhu

Na základě závěrů zprávy agentury ACER a výměny názorů se zúčastněnými stranami určila Komise soubor otázek, které je třeba dále analyzovat s cílem zjistit, zda jsou k optimalizaci fungování uspořádání trhu s elektřinou zapotřebí nějaké nezbytné legislativní kroky nebo pokyny pro členské státy. Tyto otázky se týkají například toho, jak:

- chránit koncové spotřebitele a dodávat cenově dostupnou elektřinu v krátkodobém i dlouhodobém horizontu,
- zajistit odolnost trhu s elektřinou a elektrizační soustavy, zejména s ohledem na vysoké množství proměnlivých obnovitelných zdrojů a decentralizovanější strukturu výroby, a
- podpořit naplnění Zelené dohody pro Evropu.

V rámci tohoto procesu by se řešily níže uvedené oblasti.

Elektřina jako základní právo zranitelných spotřebitelů

Právní předpisy Unie¹⁶ uznávají, že odpovídající vytápění, chlazení a osvětlení a energie pro napájení spotřebičů jsou základními službami. Evropský pilíř sociálních práv¹⁷ řadí energii mezi základní služby, k nimž má každý právo na přístup. Vzhledem k nebývale vysokým cenám energie se pravděpodobně zvýší počet občanů, kteří se potýkají s energetickou chudobou, přičemž dokonce i ti, kteří nejsou klasifikováni jako energeticky chudí, mohou pociťovat nižší životní úroveň.

Jak bylo oznámeno v říjnovém sdělení o cenách energie, Komise zřídila koordinační skupinu pro energetickou chudobu a zranitelné spotřebitele, v níž si členské státy již vyměnily osvědčené postupy, jak v současné situaci podporovat a chránit spotřebitele. Uspořádání trhu s elektřinou by mohlo zahrnovat způsoby, jak zajistit, aby všichni občané měli přístup k energii, kterou potřebují, včetně zajištění toho, aby někteří spotřebitelé měli přístup k minimální úrovni poptávky po elektřině za přiměřenou cenu bez ohledu na situaci na trzích s elektřinou.

Ochrana spotřebitelů před vysokými cenami a nadměrnou volatilitou

Jedním ze způsobů, jak zmírnit riziko budoucího růstu cen elektřiny, je zajištění. Nejjednodušším způsobem zajištění je uzavření smlouvy o dodávkách za pevnou cenu. V celé EU existují zavedené trhy, kde lze obchodovat s elektřinou prostřednictvím termínovaných dodávek. Některé z těchto trhů však postrádají likviditu, zejména u smluv

---

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU, viz 59. bod odůvodnění spojený s články 5, 28 a 29.

¹⁷ Evropský parlament, Rada a Komise vyhlásily v roce 2017 na summitu v Göteborgu evropský pilíř sociálních práv. Pilíř stanoví dvacet zásad. Zásada č. 20 uvádí: „Každý má právo na přístup ke kvalitním základním službám, včetně vody, hygienického zařízení, energií, dopravy, finančních služeb a digitálních komunikací. Osobám v nouzi musí být k dispozici pomoc pro přístup k těmto službám.“

s delší dobou splatnosti, takže ke zlepšení likvidity na termínových trzích s elektřinou může být zapotřebí regulačních zásahů.

Současná krize ukázala výhody tržních nástrojů na ochranu spotřebitelů před cenovými riziky. Tyto nástroje obvykle zahrnují smluvní příslib výrobce, že poskytne elektřinu určitým kategoriím spotřebitelů za předem stanovených podmínek, jakmile běžná tržní cena dosáhne určité úrovně. Poskytují tedy smluvní pojištění proti cenovému riziku. Stejně jako u každého typu pojištění je snížení cenového rizika v těchto konstrukcích samozřejmě spojeno s náklady. Některé členské státy již tyto typy smluv používají jako součást kapacitních mechanismů, které využívají k zajištění bezpečnosti dodávek elektřiny. V této souvislosti byly tyto smlouvy označovány jako spolehlivostní opce. Akademici nedávno navrhli alternativní smlouvu nazvanou opce cenové dostupnosti, která má chránit spotřebitele nikoli před krátkodobými cenovými výkyvy, ale spíše před trvale vysokými cenami.

Po rychlém nárůstu velkoobchodních cen elektřiny někteří dodavatelé zkrachovali a nebyli schopni dostát svým dodavatelským závazkům. To znamenalo, že si zákazníci museli v krátké době vybrat nové dodavatele, přičemž často byli schopni vyjednat pouze méně výhodné podmínky. Požadavky na dodavatele, aby zajistili část svých dodavatelských závazků, a další regulační požadavky, které mají zajistit, aby dodavatelé byli dostatečně odolní vůči budoucím krizím, mohou být vhodné k zajištění toho, aby se zákazníci mohli na své dodavatele spolehnout a neplatili za dodávky elektřiny více, než se původně dohodli. Dodavatelé by také mohli být povinni mít ve svém portfoliu nabídky s pevnou cenou, podobně jako je tomu u stávajících požadavků na nabídku dynamických smluv zákazníkům.

Zajištění investic do pevných a nízkouhlíkových kapacit

Pro zajištění dlouhodobé bezpečnosti dodávek a jistoty investorů bude třeba dále posoudit, zda se kapacitní mechanismy musí stát dlouhodobou součástí elektrizační soustavy a co by to znamenalo pro jejich začlenění do trhu s elektřinou. Tyto mechanismy by musely být navrženy tak, aby zajistily investice do pevných kapacit obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových kapacit slučitelných s cíli Unie v oblasti klimatu. Takové kapacitní mechanismy by mohly rovněž integrovat některé z výše uvedených smluvních mechanismů cenové dostupnosti.

Krize rovněž ukázala, že pokud je výroba elektřiny podporována z veřejných zdrojů, což je častý případ obnovitelných zdrojů, musí být podpora navržena tak, aby zajistila investice a zároveň zabránila nadměrným výnosům pro investory v obdobích, kdy jsou tržní ceny vysoké. K dosažení tohoto cíle se v některých členských státech používají obousměrné rozdílové smlouvy, podle nichž provozovatel dostává příplatek, když jsou tržní ceny nízké, a vrací jej, když jsou vysoké. Dobře navržené rozdílové smlouvy mohou přispět k větší nezávislosti tvorby cen elektřiny na nákladech na zemní plyn, přičemž může být užitečné spoléhat se na tento model jako na výchozí pro nové investice do obnovitelných zdrojů a jiné veřejné investice do výroby (jako v případě výroby elektřiny v jaderných elektrárnách).

Posílení odezvy na straně poptávky a flexibility s cílem snížit ceny ve špičce

Zdroje nebo infrastruktura přinášející větší flexibilitu, jako je odezva na straně poptávky a skladování, umožňují spotřebitelům reagovat na ceny a spotřebovávat více, když je

k dispozici přebytek výroby, a snížit spotřebu, když jsou dodávky omezené. To snižuje celkové náklady a umožňuje jim řídit své náklady a pomáhá účinně integrovat vysoký podíl proměnlivého množství energie z obnovitelných zdrojů. Investice do těchto flexibilních technologií, včetně zavádění inteligentních sítí v souladu se směrnicí o elektřině, by mohly být financovány z fondů Unie a mohou snížit potřebu tradičnějších kapacitních mechanismů, které často financují výrobu elektřiny z plynu nebo jiných fosilních zdrojů.

Akční plán digitalizace energetiky, jehož přijetí je naplánováno na září, navrhne opatření na zlepšení výměny dat a interoperability a na podporu vývoje digitálních nástrojů pro spotřebitele. Spotřebitelé tak budou moci snáze zhodnocovat svou flexibilitu, například tím, že budou reagovat na cenové signály nebo přizpůsobovat svou spotřebu domácí výrobě (např. z fotovoltaických panelů na střeše). Komise rovněž navrhuje urychlit vývoj a přijetí nového kodexu sítě věnovaného odezvě na straně poptávky.

Prostřednictvím většího posílení postavení spotřebitelů je rovněž důležité podporovat kolektivní i individuální systémy vlastní spotřeby, jak je zdůrazněno ve Strategii pro solární energii EU¹⁸, aby se v příštích letech zvýšila výroba solární energie v EU.

Infrastruktura v oblasti elektřiny a plynu

Investice do infrastruktury v oblasti elektřiny jsou pro fungování vnitřního trhu klíčové. V regionech, kde je to nezbytné pro volný tok elektřiny mezi členskými státy, by se měla zvýšit přeshraniční kapacita.

Zdá se, že inovace infrastruktury v oblasti elektřiny a plynu nejsou ve vnitrostátním regulačním rámci mnoha členských států výslovně podporovány ani uznávány. To je problém zejména tam, kde jsou zisky z inovačních přístupů nejisté. Kromě toho se zdá, že vnitrostátní regulační rámce mnoha členských států kladou překážky inovacím infrastruktury v oblasti elektřiny a plynu. Někdy například nemají zvláštní ustanovení týkající se inovací nebo jsou navrženy tak, že se přiklání k řešením založeným na kapitálových výdajích (CAPEX) namísto provozních výdajů (OPEX) nebo že odrazují provozovatele přenosových soustav od investic kvůli vnímanému vysokému riziku projektu a přísným sankcím za nedodržení termínů. Členské státy by měly tyto překážky inovací odstranit a místo toho vytvořit regulační rámce orientované na inovace a zároveň se vyhnout uvízlým aktivům založeným na fosilních palivech.

Snížení nákladů a neočekávaných zisků prostřednictvím místně vztažených cen

Dalším problémem, který agentura ACER identifikovala, je potřeba věnovat větší pozornost místně vztaženým signálům v uspořádání evropského trhu. To znamená vytvoření různých tržních cen na různých místech, které by odrážely místní rovnováhu nabídky a poptávky a dostupnost přenosu. Studie z roku 2019 zjistila, že zavedení místně vztažených cen v Evropě přinese úsporu nákladů ve výši 4 %¹⁹. Očekává se, že čím větší bude nárůst podílu obnovitelných zdrojů ve skladbě zdrojů energie, tím důležitější tyto přínosy budou. Studie z roku 2020 předpokládá v roce 2040 v případě nezavedení místně vztažených cen o 10 %

---

¹⁸ (doplnit odkaz XXX)

¹⁹ Tractebel, 2019. Uzlové ceny na evropském vnitřním trhu s elektřinou.

vyšší systémové náklady²⁰. Možné důsledky mechanismů k posílení místně vztažených cenových signálů budou dále analyzovány.

Dozor nad trhem a transparentnost

Nařízení č. 1227/2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu²¹ (tzv. REMIT) bylo navrženo před více než deseti lety s cílem zajistit, aby spotřebitelé a další účastníci trhu mohli mít důvěru v integritu trhů s elektřinou a plynem, aby ceny odrážely spravedlivou a konkurenční interakci mezi nabídkou a poptávkou a aby nebylo možné získávat výhody ze zneužívání trhu.

Ačkoli nebyly zjištěny žádné důkazy o zneužívání trhu jako příčině současné krize, je zajištění aktuálního a pevného rámce na ochranu před takovým zneužíváním v obdobích vysokých cen a volatility trhu velmi důležité. Rámec REMIT by mohl být přezkoumán s cílem prozkoumat možnosti účinnějšího zmírnění rizik zneužívání trhu prostřednictvím lepší transparentnosti trhu, vyšší kvality tržních údajů a jejich sběru, jakož i lepšího prosazování na úrovni EU.

5. Závěr

Komise vyzývá Evropskou radu, aby schválila krátkodobá opatření k řešení vysokých cen navržená v tomto sdělení. Vyzývá rovněž členské státy, aby v souladu s [odkaz na úvodní sdělení] urychlily opatření v oblasti připravenosti na možné přerušení dodávek ruského plynu.

V krátkodobém horizontu se Komise na základě zprávy agentury ACER a oslovení zúčastněných stran domnívá, že současná podoba trhu s elektřinou poskytuje účinný a dobře integrovaný trh, který Evropě umožňuje využívat všech hospodářských výhod jednotného trhu s energií, zajišťuje bezpečnost dodávek a udržuje proces dekarbonizace. Komise vyzývá členské státy, aby zajistily plné provádění právních předpisů týkajících se trhu s elektřinou, zejména aby zajistily sazby odrážející náklady a odstranily překážky pro využívání flexibilních zdrojů, což umožní integraci proměnlivého množství elektřiny z obnovitelných zdrojů a zvýšení flexibility sítě s cílem usnadnit integraci energetického systému. Komise zdůrazňuje, že je třeba urychleně provádět plán REPowerEU, aby se urychlilo postupné ukončování dodávek ruského plynu a investovalo se do odolného energetického systému. Komise bude i nadále podporovat členské státy při přípravě a provádění reformy a investic s cílem postupně odstranit závislost na dovozu fosilních paliv z Ruska, mimo jiné prostřednictvím nástroje technické podpory.

Existují však oblasti, v nichž je nutné upravit uspořádání trhu s elektřinou v EU, aby se zohlednila budoucí energetická krajina a skladba výrobních zdrojů, nové vznikající technologie, geopolitický vývoj a také zkušenosti získané ze současné krize. Tyto úpravy by měly přispět k optimalizaci fungování uspořádání trhu s elektřinou a k tomu, aby byl lépe uzpůsoben nákladově efektivní dekarbonizaci odvětví elektřiny, poskytoval spotřebitelům přijatelné ceny a zvyšoval svou schopnost odolávat cenovým výkyvům. Toto sdělení určilo řadu otázek, u nichž se tyto úpravy zdají být opodstatněné. Na základě této přípravné práce zahájí Komise proces posuzování dopadů a bude spolupracovat s členskými státy a širokou

---

²⁰ NERA, 2020. Cost Benefit of Access Reform (Nákladové přínosy reformy přístupu): modelovací zpráva.

²¹ Úř. věst L 326, 8.12.2011, s. 1.

škálou různých zúčastněných stran a vnitrostátních regulačních orgánů s cílem upravit uspořádání trhu s elektřinou a případně i jeho právní rámec.

Příloha: podrobný přehled příspěvků zúčastněných stran

Výrobci elektřiny	Výrazná preference cílené podpory pro spotřebitele, kteří ji nejvíce potřebují. Jakékoli cenové zásahy na velkoobchodních trzích s elektřinou jsou považovány za velmi problematické, neboť: i) nebyly by zaměřeny na spotřebitele, kteří podporu nejvíce potřebují; ii) narušily by dynamiku trhu a ohrozily jeho fungování a iii) zkreslily by tržní signály pro investory. Zdanění výnosů některých účastníků trhu by poškodilo investiční prostředí tím, že by narušilo důvěru investorů. Pokud by se taková opatření uplatnila, měla by být pouze „krajním řešením“ a pouze dočasné povahy.
Zástupci konečných spotřebitelů elektřiny	Zdůraznili potřebu finančně podporovat spotřebitele a zároveň motivovat k energetické účinnosti. Měla by být usnadněna další opatření, jako je instalace fotovoltaických panelů nebo tepelných čerpadel. Naléhavě žádali o provedení legislativního rámce pro trhy s elektřinou (nařízení a směrnice o elektřině z roku 2019), aby se prozumentům mohlo stát realitou. Zástupci místních energetických komunit připomněli význam rozmachu místního energetického plánování a využívání místních zdrojů. Zástupci průmyslových odběratelů elektřiny vyzvali k širšímu využívání nástrojů státní podpory a k řešení vysokých výnosů výrobců prostřednictvím daňových opatření. Součástí řešení vysokých cen energie by byla také odezva na straně poptávky, zavádění inteligentních měřičů a likvidní dlouhodobé trhy.
Burzy pro obchodování s elektřinou	Nesouhlasí s cenovými zásahy na velkoobchodních trzích s elektřinou. Zdůraznily, že cenovým stropům je třeba se vyhnout, protože narušují tvorbu cen a brání schopnosti trhů s energiemi zajišťovat bezpečné a cenově dostupné dodávky elektřiny. Varovaly, že takové cenové stropy poškozuji dlouhodobý trh, neboť účastníci trhu by ztratili motivaci zajišťovat se proti vysokým cenám. Připomněly klíčovou úlohu propojení trhů s elektřinou při budování jednotného trhu s energií, které by mělo být zachováno, neboť zajišťuje efektivní využívání zdrojů.
Zástupci poptávky po elektřině	Připomněli silný potenciál odezvy na straně poptávky při snižování poptávky po elektřině ve špičce, a tím i zmírňování cen ve špičce. Poukázali na to, že přímá podpora spotřebitelů a státní podpora, pokud je v souladu s cíli dekarbonizace, je nejúčinnějším řešením. Kromě toho naléhavě vyzvali k provádění legislativního rámce Unie pro trhy s elektřinou (nařízení a směrnice o elektřině z roku 2019), aby se odstranily překážky rozvoje odezvy na straně

	poptávky.
Zástupci skladování elektřiny	Uvedli, že cenové zásahy (jako jsou cenové stropy) představují riziko, že budou mít dlouhodobé rušivé účinky na trh a poškodí cíle Zelené dohody. Připomněli, že je třeba provést legislativní rámec Unie pro trhy s elektřinou (nařízení a směrnice o elektřině z roku 2019) a urychlit povolovací řízení pro projekty v oblasti obnovitelných zdrojů umožňující skladování.
Provozovatelé elektrických sítí	Uvítali soubor nástrojů obsažených ve sdělení Komise z října 2021. Připomněli, že je třeba důkladně posoudit dopad mimořádných opatření a zachovat základy fungování trhu.
Plynárenský průmysl	Zástupci vyjádřili podporu upřednostnění poskytování přímé podpory spotřebitelům. Vyjádřili znepokojení nad intervencemi na velkoobchodním trhu s plynem a nad zavedením cenových stropů na velkoobchodních trzích s plynem. Domnívali se, že by bránily konkurenceschopnosti Unie a její schopnosti přilákat objemy na trhu s plynem. Vyjádřili rovněž skepsi ohledně intervence na trhu s plynem týkající se vyjednaných objemů a cen, přičemž uvedli, že nákup je základním prvkem konkurenčního trhu s plynem v Unii, který může být kolektivními opatřeními ztížen. Součástí řešení by měla být diverzifikace v oblasti plynu, včetně domácí těžby plynu.
Provozovatelé plynárenských sítí	Poskytli operativní náhled na situaci pro zimu 2022–2023 a poukázali na to, že všechny zdroje plynu jsou využívány na maximální kapacitu. Maximalizace naplnění zásobníků by však mohla být proveditelným řešením, které by však vyvolalo změnu toků plynu uvnitř Evropy s potenciálními problematickými místy, jež je třeba řešit.
Obchodníci s energií	Nesouhlasí s vnitrostátními intervencemi do velkoobchodních trhů s elektřinou, protože by narušily přeshraniční obchod a účinnost vnitřního trhu s energií. V tomto ohledu by se mělo zabránit zavedení cenových stropů. Výrazná preference opatření zaměřených na maloobchodní spotřebitele. Vyzývají ke koordinaci, pokud jde o řízení poptávky po plynu.
Poskytovatelé technologií	Zdůraznili potřebu dalších investic, pokud jde o infrastrukturu a digitalizaci, které umožní rozvoj nových energetických služeb.
Skupiny odborníků („think tank“)	Souhlasily s tím, že je třeba nechat fungovat velkoobchodní trhy s elektřinou a plynem. Jakékoli cenové zásahy by poškodily konkurenceschopnost velkoobchodních trhů i efektivní využívání energetických zdrojů a mohly by v budoucnu vést k potřebě dalších administrativních opatření. Regulační zásahy omezující výnosy některých účastníků trhu by zvýšily požadavky na rizikové prémie, což by vedlo ke zvýšení nákladů na energii.

	Jako zásadní dlouhodobé prvky pro zlepšení současného uspořádání trhu jsou uváděny digitalizace, rozvoj odezvy na straně poptávky, zavádění inteligentních měřičů a další integrace evropského trhu s elektřinou.
Nevládní organizace	Varovaly před rizikem, že opatření navrhovaná v rámci variant mohou zvýšit závislost Unie na fosilních palivech (např. cenové stropy). Výrazně upřednostňovaly varianty, které poskytují přímou podporu spotřebitelům.
Akademická obec	Obecná neochota zasahovat do tvorby cen, zejména na velkoobchodním trhu s elektřinou. Výrazná preference možností poskytujících přímou podporu spotřebitelům s cílem snížit účty za energii. Konstatování, že zásahy do cen a objemů plynu by se musely opírat o evropský solidární plán koordinovaného omezování v rámci EU.